

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.5.162>

УДК 330.8:304

A. B. Рибчук,

*д. е. н., професор, професор кафедри математики та економіки,
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0377-7881>*

Р. М. Павлюх,

*аспірант кафедри математики та економіки,
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-4770-5761>*

АРХІТЕКТУРА МЕХАНІЗМУ МОНІТОРИНГУ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ЗМІН

A. Rybchuk,

*Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department
of Mathematics and Economics,*

Ivan Franko State Pedagogical University of Drohobych

R. Pavlyukh,

*Postgraduate Student, Department of Mathematics and Economics,
Ivan Franko State Pedagogical University of Drohobych*

ARCHITECTURE OF THE MECHANISM FOR MONITORING THE EFFECTIVENESS OF UKRAINE'S FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION CHANGES

У статті досліджено формування комплексного механізму моніторингу ефективності зовнішньоекономічної діяльності України в умовах євроінтеграційних трансформацій. Обґрунтовано, що традиційні підходи оцінювання ЗЕД, які базуються переважно на показниках експорту, імпорту та торговельного балансу, є недостатніми для відображення багатовимірних інтеграційних процесів. Запропоновано багаторівневу архітектуру механізму моніторингу, що включає інституційний, інформаційно-аналітичний, функціональний, фінансово-економічний, контролюючий та цифровий рівні. Визначено роль інституційного рівня у формуванні та реалізації державної політики у сфері ЗЕД, а також важливість міжвідомчої координації та гармонізації нормативно-правової бази з європейськими стандартами. Обґрунтовано значення інформаційно-аналітичного рівня як основи для збору, обробки та аналізу даних із використанням сучасних цифрових технологій, зокрема Big Data та BI-систем. Охарактеризовано функціональний рівень як механізм моніторингу, прогнозування та формування управлінських рішень із забезпеченням ефективного зворотного зв'язку. Доведено, що цифровізація суттєво підвищує ефективність моніторингових систем, забезпечуючи їхню оперативність, точність і прозорість. Окрему увагу приділено гармонізації національних підходів до моніторингу з європейськими стандартами та поступовій інтеграції у міжнародний інформаційно-аналітичний простір, що передбачає не лише уніфікацію методологій, але й підвищення сумісності даних та прозорості процедур їх збирання й обробки. Водночас виявлено ключові ризики впровадження відповідного механізму, серед яких особливо виокремлюються ресурсні обмеження (фінансові, кадрові та технологічні), фрагментованість існуючих інформаційних систем. Підтверджено, що запропонований механізм моніторингу є важливим інструментом стратегічного управління зовнішньоекономічною діяльністю, який забезпечує перехід до проактивної моделі управління, підвищення

конкурентоспроможності національної економіки та підтримку євроінтеграційного курсу України.

The article explores the formation of a comprehensive mechanism for monitoring the effectiveness of Ukraine's foreign economic activity in the context of European integration transformations. It is substantiated that traditional approaches to assessing foreign economic activity, which are based mainly on export, import and trade balance indicators, are insufficient to reflect multidimensional integration processes. A multilevel architecture of the monitoring mechanism is proposed, which includes the institutional, information-analytical, functional, financial-economic, controlling and digital levels. The role of the institutional level in the formation and implementation of state policy in the field of foreign economic activity is determined, as well as the importance of interagency coordination and harmonization of the regulatory and legal framework with European standards. The significance of the information-analytical level as a basis for collecting, processing and analyzing data using modern digital technologies, in particular Big Data and BI systems, is substantiated. The functional level is characterized as a mechanism for monitoring, forecasting and forming management decisions with the provision of effective feedback. It is proven that digitalization significantly increases the efficiency of monitoring systems, ensuring their efficiency, accuracy and transparency. Special attention is paid to the harmonization of national approaches to monitoring with European standards and gradual integration into the international information and analytical space, which involves not only the unification of methodologies, but also increasing data compatibility and transparency of procedures for their collection and processing. At the same time, key risks of implementing the relevant mechanism are identified, among which resource constraints (financial, personnel and technological), fragmentation of existing information systems are especially highlighted. It is confirmed that the proposed monitoring mechanism is an important tool for strategic management of

foreign economic activity, which ensures the transition to a proactive management model, increasing the competitiveness of the national economy and supporting Ukraine's European integration course.

Keywords: *foreign economic activity, architecture, mechanism, efficiency monitoring, institutional level, information and analytical systems, digitalization, European integration.*

Ключові слова: *зовнішньоекономічна діяльність, архітектура, механізм, моніторинг ефективності ЗЕД, інституційний рівень, інформаційно-аналітичні системи, цифровізація, євроінтеграція.*

Постановка проблеми. Архітектура механізму моніторингу ефективності зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) України в умовах євроінтеграційних змін є складною багаторівневою системою, що поєднує інституційні, аналітичні, інформаційні та управлінські компоненти. Вона покликана забезпечити своєчасне оцінювання результативності інтеграційних процесів, адаптацію національної економіки до стандартів Європейського Союзу, а також формування обґрунтованої державної політики у сфері міжнародної торгівлі. Зазначена архітектура передбачає узгоджену взаємодію державних органів, науково-аналітичних центрів, бізнес-структур та міжнародних інституцій, що сприяє комплексному підходу до збору, обробки та інтерпретації даних. Ефективна архітектура механізму моніторингу ЗЕД виступає не лише інструментом оцінювання поточних результатів, але й важливим елементом стратегічного управління економічним розвитком держави. Вона забезпечує адаптивність національної економіки до зовнішніх викликів, сприяє підвищенню її стійкості та створює передумови для глибшої інтеграції України у європейський та світовий економічний простір.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми формування архітектури механізму моніторингу ефективності зовнішньоекономічної

діяльності України в умовах євроінтеграційних змін завжди були об'єктом дослідження, оскільки від якості такого механізму залежить своєчасність виявлення структурних дисбалансів у зовнішній торгівлі, рівень адаптації національної економіки до вимог міжнародних ринків, а також здатність держави формувати ефективну зовнішньоекономічну політику в умовах динамічних інтеграційних процесів. Формування багаторівневої архітектури механізму моніторингу ефективності зовнішньоекономічної діяльності активно досліджують українські учені – А. Андіанова [1], О. Багатуров [2], С. Бестужев [3], Т. Бороденко [4], А. Вітюк [5], Г. Гайдай [7], Ю. Горошко [8], Л. Давидюк [1], І. Кандзюба [12], Н. Карачина [5], Н. Карвацька [11], Т. Колесник [6], Н. Кондратенко [6], В. Лебедченко [7], М. Максименко [10], М. Матвеев [7], О. Мельник [8], Х. Передало [8], Л. Скляр [10], І. Слободянюк [11], О. Сметанюк [5], І. Тернова [6], І. Чичкало-Кондрацька [12] та інші.

Формулювання цілей статті. Метою статті є аналіз архітектури механізму моніторингу ефективності зовнішньоекономічної діяльності України як багаторівневої системи в умовах євроінтеграційних процесів.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах євроінтеграції Україна перебуває у процесі глибокої трансформації зовнішньоекономічної діяльності. Угода про асоціацію з ЄС, створення зони вільної торгівлі, гармонізація нормативно-правової бази та структурні реформи формують нові вимоги до оцінювання ефективності ЗЕД [4, с. 138]. Традиційні підходи, що базуються лише на показниках експорту, імпорту та торговельного балансу, вже не здатні відобразити повну картину впливу інтеграційних процесів. Саме тому виникає потреба у формуванні комплексного механізму моніторингу, який дозволяє враховувати як кількісні, так і якісні аспекти зовнішньоекономічної діяльності. Зокрема, сучасний підхід до оцінювання ефективності ЗЕД має охоплювати такі важливі складові, як рівень конкурентоспроможності національних підприємств на міжнародних ринках, ступінь диверсифікації експорту,

інноваційність продукції, а також відповідність європейським стандартам якості та безпеки. Важливим чинником стає і здатність економіки інтегруватися у глобальні ланцюги доданої вартості, що передбачає не лише зростання обсягів торгівлі, але й підвищення технологічного рівня виробництва та розвитку людського капіталу [8].

Архітектура такого механізму передбачає наявність декількох взаємопов'язаних рівнів, кожен з яких виконує власну функцію, але водночас інтегрується в єдину систему регулювання та підтримки зовнішньоекономічної діяльності [6, с. 25]. Перший рівень – інституційний, який включає державні органи, відповідальні за формування, координацію та реалізацію політики у сфері ЗЕД. До них належать профільні міністерства, центральні органи виконавчої влади, служби державної статистики, митні органи, податкові інституції, а також незалежні аналітичні центри й дорадчі органи, що забезпечують експертну підтримку процесу ухвалення рішень. Функціонування цього рівня охоплює не лише розробку стратегічних напрямів розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, але й адаптацію національного законодавства до міжнародних норм, участь у міжнародних переговорах, укладання торговельних угод та моніторинг їх виконання. Важливою умовою ефективності інституційного рівня є чіткий розподіл повноважень між суб'єктами управління, уникнення дублювання функцій, налагоджена міжвідомча координація діяльності, а також забезпечення прозорості процесу прийняття рішень [12].

Другий рівень – інформаційно-аналітичний, відіграє ключову роль у формуванні обґрунтованих управлінських рішень, оскільки забезпечує системний збір, накопичення, обробку та глибокий аналіз даних із різноманітних джерел. У контексті євроінтеграційних процесів його значення суттєво зростає, адже виникає потреба не лише у внутрішньому моніторингу економічних показників, але й у їх гармонізації та зіставленні з європейськими стандартами та практиками. Інтеграція національних інформаційних систем із відповідними європейськими базами даних

відкриває доступ до ширшого масиву статистичної та аналітичної інформації, що дозволяє здійснювати комплексні порівняльні дослідження, визначати позиції України у міжнародних рейтингах, а також оцінювати рівень конкурентоспроможності вітчизняної продукції на зовнішніх ринках [10, с. 342].

Окрім цього, завдяки сучасним аналітичним інструментам з'являється можливість своєчасно виявляти структурні дисбаланси у зовнішній торгівлі, аналізувати тенденції експорту та імпорту, прогнозувати зміни кон'юнктури ринків і розробляти ефективні стратегії економічного розвитку. До ключових інструментів цього рівня належать розвинені статистичні бази даних, інтегровані інформаційні платформи, системи бізнес-аналітики (BI-системи), а також інноваційні цифрові технології обробки великих даних (Big Data), які забезпечують високу швидкість обробки інформації та підвищують точність аналітичних висновків [9, с. 80].

Серед ключових індикаторів особливе значення мають структура зовнішньої торгівлі, рівень диверсифікації ринків збуту, частка продукції з високою доданою вартістю та високотехнологічного експорту, а також показники інвестиційної привабливості країни чи підприємства. Важливим аспектом є також оцінка відповідності продукції та виробничих процесів міжнародним стандартам, зокрема вимогам Європейського Союзу, що є критичним у контексті поглиблення економічної інтеграції. Окрім кількісних фінансово-економічних показників, суттєву роль відіграють нефінансові індикатори, які дедалі більше впливають на загальну ефективність ЗЕД. До них належать рівень інституційної спроможності, якість державного управління та регуляторного середовища, ступінь прозорості процедур [2, с. 57].

**Таблиця 1. Архітектура механізму моніторингу ефективності ЗЕД
України в умовах євроінтеграції**

Рівні архітектури механізму моніторингу ЗЕД	Елемент механізму	Зміст та функції	Інструменти реалізації	Орієнтація в умовах євроінтеграції
Інституційний	Державна політика ЗЕД	Формування цілей, пріоритетів та стратегій розвитку зовнішньоекономічної діяльності	Національні стратегії, урядові програми, Угоди з ЄС	Гармонізація з нормами ЄС, імплементація <i>acquis communautaire</i>
	Регуляторна база	Забезпечення правового регулювання ЗЕД та моніторингу	Закони, постанови КМУ, митне та торговельне законодавство	Адаптація до європейського торговельного права
	Органи управління	Координація, контроль і реалізація політики ЗЕД	Міністерства, Держмитслужба, торговельні представництва	Інтеграція в європейські інституційні мережі
Аналітико-інформаційний	Система моніторингу	Збір, обробка та аналіз даних про ЗЕД	Статистичні системи, Big Data, митні бази даних	Використання стандартів Eurostat
Функціональний	Механізми реалізації	Практичне впровадження політики та контроль ефективності	Митні процедури, експортно-імпортні операції, цифрові сервіси	Спрощення процедур відповідно до EU Customs Code
Фінансово-економічний	Інструменти стимулювання	Підтримка експорту та регулювання імпорту	Податкові стимули, експортне кредитування, гранти ЄС	Доступ до європейських фінансових інструментів
Контрольний	Оцінка ефективності	Вимірювання результативності ЗЕД	КРІ, аудит, міжнародні рейтинги	Порівняння з показниками країн ЄС
Цифровий	Е-інфраструктура	Автоматизація та цифровізація процесів ЗЕД	Е-митниця, електронні декларації, цифрові платформи	Впровадження стандартів EU Digital Single Market

Джерело: сформовано на основі [8;9;12]

Третій рівень – функціональний, охоплює процеси моніторингу, оцінювання та прийняття управлінських рішень і виступає ключовою ланкою, що забезпечує динамічну адаптацію системи до змін зовнішнього та внутрішнього середовища. Він передбачає регулярне та системне проведення

аналізу ефективності зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) із використанням як кількісних, так і якісних показників, що дозволяє комплексно оцінити результати функціонування відповідних механізмів. У межах цього рівня здійснюється виявлення проблемних зон, вузьких місць і дисбалансів, які можуть стримувати розвиток ЗЕД або знижувати її результативність. Важливим компонентом є також прогнозування тенденцій розвитку міжнародних ринків, змін у торговельно-економічному середовищі, а також оцінка потенційних ризиків і можливостей для національної економіки. На основі отриманих даних формуються аналітичні висновки та розробляються обґрунтовані рекомендації щодо вдосконалення державної політики у сфері ЗЕД [11, с. 181].

Особливого значення набуває забезпечення ефективного зворотного зв'язку між результатами моніторингу та процесом прийняття управлінських рішень, оскільки саме цей взаємозв'язок визначає динамічність і результативність управлінської системи в цілому. Йдеться не лише про формальну передачу зібраної інформації між рівнями управління, а про її глибоке осмислення, аналітичну обробку та подальшу інтеграцію в усі етапи управлінського циклу. Такий підхід передбачає використання сучасних методів аналізу даних, прогнозування та оцінки ризиків, що дозволяє підвищити обґрунтованість управлінських рішень і мінімізувати вплив невизначеності. Інтеграція результатів моніторингу в управлінські процедури забезпечує можливість не лише фіксувати поточний стан системи, але й виявляти тенденції, закономірності та потенційні відхилення від запланованих показників. [7].

Особливу роль у сучасній архітектурі механізму моніторингу відіграють цифрові технології, які фактично трансформують сам підхід до збору, обробки та інтерпретації даних. Використання автоматизованих систем збору даних, сенсорних мереж, супутникового спостереження, штучного інтелекту та аналітичних платформ дозволяє не лише підвищити точність і оперативність оцінювання, але й забезпечити безперервність

моніторингових процесів у режимі реального часу. Це створює можливість своєчасного виявлення відхилень, прогнозування тенденцій та формування більш обґрунтованих управлінських рішень. Важливою складовою цифровізації є інтеграція великих масивів даних (Big Data), що дає змогу поєднувати інформацію з різних джерел – від статистичних баз до соціальних мереж і IoT-пристроїв. Завдяки цьому формується більш комплексна та багатовимірна картина досліджуваних процесів. Штучний інтелект, своєю чергою, забезпечує виявлення прихованих закономірностей, автоматичне моделювання сценаріїв розвитку подій та підвищення якості прогнозування [5, с. 102].

Умови євроінтеграції також вимагають не лише формальної адаптації, але й глибинного переосмислення механізму моніторингу відповідно до європейських стандартів управління та оцінювання політик. Це передбачає гармонізацію методології оцінювання результативності з підходами, що застосовуються в Європейському Союзі, зокрема орієнтацію на показники ефективності, результативності та впливу, а не лише на формальне виконання планових завдань. Важливим кроком у цьому процесі є впровадження міжнародних класифікацій та статистичних стандартів, які забезпечують порівнюваність даних між країнами та підвищують їх аналітичну цінність. Йдеться, зокрема, про уніфікацію підходів до збору, обробки та інтерпретації інформації, що дозволяє інтегрувати національні системи моніторингу у ширший європейський інформаційно-аналітичний простір [1, с. 12].

Окрему роль відіграє участь у спільних аналітичних ініціативах, проєктах та мережах співпраці, де відбувається обмін даними, досвідом і кращими практиками. Така взаємодія сприяє не лише підвищенню якості аналітики, але й формуванню спільних підходів до оцінювання політик і програм розвитку. Не менш значущим аспектом є забезпечення сумісності даних між різними рівнями управління та їх інтеоперабельності з європейськими інформаційними системами. Це передбачає як технічну

модернізацію інфраструктури, так і запровадження єдиних стандартів метаданих, форматів звітності та процедур верифікації інформації.

Окремої уваги заслуговує питання ризиків та викликів, пов'язаних із впровадженням механізму моніторингу, оскільки саме вони значною мірою визначають реальну ефективність його функціонування на практиці. Серед ключових проблем варто виокремити обмеженість фінансових [3] і кадрових ресурсів, що часто не дозволяє забезпечити належний рівень технічної підтримки та регулярного оновлення інструментів моніторингу. Додатковим суттєвим бар'єром виступає недостатній рівень цифровізації процесів, який ускладнює оперативне збирання, обробку та аналіз даних у режимі реального часу. Не менш значущою є фрагментованість інформаційних систем, що призводить до дублювання даних, втрати їхньої актуальності та ускладнює формування цілісної аналітичної картини. У цьому контексті також варто відзначити низький рівень міжвідомчої координації, який проявляється у відсутності єдиних стандартів обміну інформацією та несинхронізованості управлінських рішень між різними інституціями.

Подолання зазначених викликів потребує системного та довгострокового підходу. Йдеться не лише про технічні вдосконалення, але й про глибші інституційні трансформації, спрямовані на підвищення прозорості та ефективності взаємодії між органами влади [7]. Важливим напрямом є також інвестування у сучасні цифрові технології, зокрема створення інтегрованих інформаційних платформ і розвиток аналітичної інфраструктури. Окремо слід підкреслити необхідність розвитку людського капіталу через системне навчання, підвищення кваліфікації персоналу та формування нових компетентностей у сфері роботи з даними та цифровими інструментами. Лише комплексна реалізація цих заходів дозволить забезпечити стійкість і дієвість механізму моніторингу в довгостроковій перспективі.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.
Таким чином, архітектура механізму моніторингу ефективності

зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) України в умовах євроінтеграційних трансформацій виступає не просто аналітичним інструментом, а багаторівневою системою підтримки прийняття стратегічних рішень у сфері національної економічної політики. Її значення полягає у здатності комплексно відображати реальний стан зовнішньоекономічних процесів, виявляти структурні дисбаланси, прогнозувати тенденції розвитку та своєчасно ідентифікувати ризики, що виникають унаслідок змін глобальної кон'юнктури та інтеграційних викликів.

Водночас така архітектура забезпечує перехід від реактивного до проактивного управління ЗЕД, коли акцент зміщується з простого фіксування результатів на формування випереджальних управлінських рішень. Це створює передумови для більш гнучкого реагування на зовнішні шоки, адаптації до стандартів Європейського Союзу та гармонізації національної нормативно-правової бази з європейськими вимогами. У цьому контексті моніторинг набуває функції не лише контролю, але й стратегічного планування розвитку зовнішньоекономічного сектору.

Ефективне функціонування такого механізму безпосередньо сприятиме посиленню конкурентоспроможності української економіки через оптимізацію експортно-імпорتنної структури, підвищення доданої вартості продукції та розширення присутності на висококонкурентних міжнародних ринках. Лише за умови комплексного вдосконалення зазначених елементів механізм моніторингу зможе повною мірою виконувати свою функцію в умовах високої турбулентності глобального економічного середовища, забезпечуючи Україні стійке позиціонування у системі міжнародних економічних відносин та підтримуючи її стратегічний курс на європейську інтеграцію.

Література

1. Андріанова, А., & Давидюк, Л. (2026). Зовнішньоекономічна діяльність України в умовах воєнного стану. *Universum*, (28), 8–14.

2. Багатуров О. П. Євроінтеграційні аспекти регулювання зовнішньоекономічної діяльності України. Журнал європейської економіки. 2021. Т. 20, № 4. С. 55–62.

3. Бестужева С. В. (2023). Теоретико-методичні аспекти вибору форми фінансового забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Економіка та суспільство, (47).

4. Бороденко Т. Європейський вектор в митному адмініструванні України. Grail of Science. 2023. № 24. С. 132–139.

5. Карачина Н. П., Сметанюк О. А., Вітюк А. В., Мукоїд Д. Д. (2021). Діагностика ефективності зовнішньоекономічної діяльності. Вісник ХНУ, 3, 101–108.

6. Кондратенко Н. О., Тернова І. А., Колесник Т. М. (2021). Теоретико-методичні аспекти управління зовнішньоекономічною діяльністю господарюючих суб'єктів України. Бізнес Інформ, 2, 21–26.

7. Матвеев М. Е., Лебедченко В. В., Гайдай Г. Г. Регулювання ЗЕД в умовах війни. Наукові перспективи. 2022. №5 (23).

8. Мельник О. Г., Передало Х. С., Горошко Ю. В. (2021). Оцінювання результативності управління зовнішньоекономічною діяльністю на основі цільових показників. Менеджмент та підприємництво в Україні, 2(6).

9. Мельник Т. М. Інформаційні технології в митному адмініструванні: сучасні виклики та перспективи. Економіка та держава. 2020. № 5. С. 78–82.

10. Скляр Л. Б., Максименко М. О. (2025). Науково-теоретичні засади розвитку зовнішньоекономічної діяльності в умовах воєнного стану. Український журнал прикладної економіки та техніки. Том 10. № 2. С. 341–343.

11. Слободянюк І., Карвацка Н. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності України в умовах невизначеності. Scientific journal “Modeling the development of the economic systems “. 2025. С. 179–184.

12. Чичкало-Кондрацька, І.Б., Кандзюба, І.В. Механізми управління трансформацією інституційного середовища зовнішньоекономічної діяльності підприємств України. Ефективна економіка. 2025. № 4.

References.

1. Andrianova, A., and Davydyuk, L. (2026), “Foreign economic activity of Ukraine under martial law”, *Universum*, vol, 28, pp. 8–14.
2. Bagaturov, O. (2021), “European integration aspects of regulating foreign economic activity of Ukraine”, *Journal of European Economy*, vol, 20, pp. 55–62.
3. Bestuzheva, S. (2023), “Theoretical and methodological aspects of choosing a form of financial support for the foreign economic activity of an enterprise”, *Economy and Society*, vol, 47.
4. Borodenko, T. (2023), “European vector in the customs administration of Ukraine”, *Grail of Science*, vol, 24, pp. 132–139.
5. Karachyna, N. Smetanyuk, O. Vityuk, A. and Mukoid, D. (2021), “Diagnostics of the effectiveness of foreign economic activity”, *Bulletin of KhNU*, vol, 3, pp. 101–108.
6. Kondratenko, N. Ternova, I. and Kolesnyk, T. (2021), “Theoretical and methodological aspects of managing foreign economic activity of economic entities of Ukraine”, *Business Inform*, vol, 2, pp. 21–26.
7. Matveyev, M. Lebedchenko, V. and Gaidai, G. (2022), “Regulation of foreign economic activity in wartime”, *Scientific Perspectives*, vol, 5 (23).
8. Melnyk, O. Peredalo, Kh. and Goroshko, Yu. (2021), “Assessment of the effectiveness of managing foreign economic activity based on target indicators”, *Management and Entrepreneurship in Ukraine*, vol, 2(6).
9. Melnyk, T. (2021), “Information technologies in customs administration: modern challenges and prospects”, *Economy and State*, vol, 5, pp. 78–82.
10. Sklyar, L. and Maksymenko, M. O. (2025), “Scientific and theoretical foundations of the development of foreign economic activity under martial law”, *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*, vol, 10, pp. 341–343.

11. Slobodyanyuk, I. and Karvatska, N. (2025), “Analysis of the foreign economic activity of Ukraine under uncertainty”, *Scientific journal “Modeling the development of the economic systems “*, vol, 1, pp. 179–184.

12. Chychkalo-Kondratska, I. and Kandzyuba, I. (2025), “Mechanisms for managing the transformation of the institutional environment of foreign economic activity of Ukrainian enterprises”, *Effective economy*, vol, 4.

Отримано редакцією журналу / Received: 13.05.26

Прорецензовано / Revised: 22.05.26

Дата публікації / Published: 26.05.26